

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy, soudce JUDr. Ivo Pospíšila a soudkyně JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **P. M.**, zastoupen obecným zmocněncem Mgr. D. D., proti žalované: **Státní zemědělská a potravinářská inspekce**, se sídlem Květná 504/15, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 14. 3. 2019, č. j. SZPI/AS 119-19/2018, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 29. 8. 2019, č. j. 10 A 82/2019 – 108,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost v části směřující proti výroku I. usnesení Městského soudu v Praze ze dne 29. 8. 2019, č. j. 10 A 82/2019 – 108, **se odmítá**.
- II. Kasační stížnost v části směřující proti výroku II. usnesení Městského soudu v Praze ze dne 29. 8. 2019, č. j. 10 A 82/2019 – 108, **se zamítá**.
- III. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobou u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) napadl žalobce rozhodnutí, jímž žalovaná zamítla odvolání žalobce a potvrdila rozhodnutí, kterým oblastní inspektorát žalované uložil žalobci pokutu ve výši 15.000 Kč za přestupek dle § 17 odst. 2 písm. a) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů. Přestupku se žalobce dopustil tím, že uváděl na trh konopné sušenky, u nichž bylo zjištěno množství THC překračující akutní referenční dávku pro tuto látku nejméně desetinásobně. Žalobce požádal v žalobě o přiznání odkladného účinku a o ustanovení advokáta k podání předběžných otázek k souladu

vnitrostátní regulace nakládání s konopím s unijním právem a k zastoupení žalobce v řízení u Soudního dvora Evropské unie podle článku 267 Smlouvy o fungování Evropské unie.

[2] Městský soud napadeným usnesením zamítl návrh žalobce na přiznání odkladného účinku žaloby proti napadenému rozhodnutí žalované (výrok I.) a zamítl návrh žalobce na ustanovení advokáta k podání předběžné otázky a zastoupení stěžovatele v řízení u Soudního dvora Evropské unie (výrok II.).

[3] K žádosti o ustanovení zástupce městský soud konstatoval, že je oprávněn ustanovit účastníkovi řízení zástupce podle ustanovení § 35 odst. 10 zákona č. 150/2002 Sb. soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) pouze pro řízení v rámci správního soudnictví; řízení o předběžné otázce před Soudním dvorem Evropské unie nicméně mezi tato řízení nenáleží. Žádosti o ustanovení zástupce nebylo možné vyhovět také proto, že žalobce nesplňuje podmínky pro osvobození od soudního poplatku. Touto otázkou se městský soud zabýval v usnesení ze dne 24. 6. 2019, č. j. 10 A 82/2019 – 73, kterým stěžovateli nepřiznal osvobození od soudního poplatku. Městský soud podotkl, že žalobce svoji majetkovou situaci dostatečně věrohodně neprokázal. Žalobce soudu doložil prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech. Poté však doložil výpis ze svého bankovního účtu, dle kterého v květnu 2019 kromě výdajů uváděných v prohlášení učinil i další výdaje, např. pojistné za automobil Volvo V40, a měl i další příjmy v žádosti neuvedené – na účet byla vložena dne 6. 5. 2019 částka 38.000 Kč a dne 28. 5. 2019 částka 10.503 Kč označená jako „Ekocentrum mzda duben 2019“. Nově dne 21. 8. 2019 žalobce taktéž doložil, že v jeho prospěch vymohl soudní exekutor Mgr. Hynek Sekyrka částku 5.943 Kč na povinném Ministerstvu zdravotnictví. Také na základě této skutečnosti neshledal městský soud dostatečně věrohodné tvrzení, že je žalobce nemajetný.

II. Obsah kasační stížnosti a řízení o ní

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl usnesení krajského soudu kasační stížností. Namítá, že příjem z exekuce na povinném Ministerstvu zdravotnictví není jeho příjmem, ale příjmem asociace Cannabis is The Cure, z. s. Pokuta uložená žalovanou je pro žalobce likvidační, nicméně předběžná otázka může celé rozhodnutí zvrátit. Žalobce navrhuje spojit nyní projednávanou věc ke společnému projednání s věcmi vedenými u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 1 As 308/2019 a sp. zn. 9 As 303/2019, pozastavit účinky napadeného usnesení, výrok II. napadeného usnesení zrušit a výrok I. napadeného usnesení zrušit do doby rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie.

[5] Usnesením ze dne 31. 10. 2019, č. j. 1 As 307/2019 – 46, Nejvyšší správní soud zamítl žádost stěžovatele o ustanovení zástupce, neboť stěžovatel krom výpisu ze svého bankovního účtu za měsíc srpen 2019 ani přes výzvu soudu nedoložil své majetkové poměry. V nynější věci však není zastoupení advokátem vyžadováno, neboť předmětem přezkumu není rozhodnutí krajského soudu ve věci samé či rozhodnutí o jiném návrhu, jehož podání je spojeno s poplatkovou povinností [§ 1 písm. a), § 2 odst. 2 písm. b) a § 4 odst. 1 písm. d) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích; srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 9. 6. 2015, č. j. 1 As 196/2014 – 19, č. 3271/2015 Sb. NSS, bod 29].

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas a osobou oprávněnou. Poté se zabýval otázkou přípustnosti kasační stížnosti ve smyslu § 102 s. ř. s. Dospěl přitom k závěru, že v části, v níž stěžovatel brojí proti výroku I. napadeného usnesení, je kasační stížnost nepřipustná.

[7] Výrokem I. napadeného usnesení městský soud zamítl návrh stěžovatele na přiznání odkladného účinku žaloby proti rozhodnutí správního orgánu. Jedná se o rozhodnutí dočasné; není-li již dříve zrušeno soudem, zaniká dle zákona vydáním rozhodnutí, kterým se řízení končí (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 1. 6. 2010, č. j. 7 Afs 1/2007 – 64, č. 2116/2010 Sb. NSS). Kasační stížnost proti takovému rozhodnutí je nepřipustná dle § 104 odst. 3 písm. c) s. ř. s. a Nejvyšší správní soud tedy kasační stížnost v části směřující proti výroku I. napadeného usnesení odmítl dle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.

[8] Výrokem II. napadeného usnesení městský soud stěžovateli neustanovil zástupce, jedná se o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Kasační stížnost v této části **není** důvodná.

[9] Jak městský soud správně uvedl, stěžovateli není možné ustanovit zástupce pro řízení o předběžné otázce před Soudním dvorem Evropské unie, ale toliko pro řízení ve správním soudnictví, v tomto případě pro řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu. Ostatně předběžná otázka v dané věci nebyla Soudnímu dvoru položena a není ani v dispozici žalobce řízení o předběžné otázce vyvolat, neboť předběžnou otázku pokládá Soudnímu dvoru dle čl. 267 Smlouvy o fungování Evropské unie výhradně vnitrostátní soud členského státu. Nejvyšší správní soud se tudíž dále zabýval pouze tím, zda městský soud nepochybil při hodnocení podmínek pro ustanovení zástupce pro řízení o žalobě.

[10] Podle § 35 odst. 10 s. ř. s. *navrhovatel, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to nezbytně třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát; hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování osoby uvedené v odstavci 2 platí v takovém případě stát.*

[11] Podle § 36 odst. 3 s. ř. s. *účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků. Přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvlášť závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne.*

[12] Jednou z podmínek pro ustanovení zástupce ve smyslu § 35 odst. 10 s. ř. s. je tedy to, že účastník řízení splňuje podmínky pro osvobození od soudních poplatků ve smyslu § 36 odst. 3 s. ř. s.

[13] Osvobození od soudních poplatků je vázáno na prokázání okolnosti, že účastník řízení nemá dostatečné prostředky, břemeno tvrzení a břemeno důkazní leží výlučně na účastníkovi řízení. Je pouze na něm, aby svoji materiální situaci soudu dostatečně konkrétně popsal a současně, aby projevil zákonem požadovanou aktivitu a předložil

(pokud možno současně se žádostí o osvobození) doklady prokazující nedostatek finančních prostředků (údaje o výši svých příjmů a výdajů) a svou nemajetnost (výčet svého majetku, zejména vyšší ceny a nemovitosti). Vyplyne-li z údajů v žádosti či z obsahu spisu, že sdělené údaje jsou nevěrohodné, popř. neúplné, soud žádost zamítne (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2009, č. j. 1 As 39/2009 – 88).

[14] V dané věci stěžovatel požádal o osvobození od soudního poplatku za žalobu a doložil prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech. V něm uvedl, že není zaměstnán, za poslední zdaňovací období měl příjmy ve výši 20.000 Kč a vlastní pozemek v přibližné hodnotě 5.760 Kč, automobil v přibližné hodnotě 7.500 Kč, na účtu má částku 28.000 Kč, a měsíčně splácí 5.000 Kč z půjčky. Doložil také výši podpory v nezaměstnanosti (5.319 Kč). Uvedené údaje shledal městský soud neúplnými, neboť stěžovatel ani přes následnou výzvu soudu žádným způsobem nesdělil výši nákladů na životní potřeby své a svého syna, o něhož stěžovatel dle vlastních tvrzení pečuje. Žádost o osvobození od soudního poplatku tudíž městský soud zamítl usnesením ze dne 24. 6. 2019, č. j. 10 A 82/2019 – 73, které stěžovatel nenapadl kasační stížností.

[15] Před vydáním napadeného usnesení poté stěžovatel doložil výpis ze svého bankovního účtu za měsíc květen 2019, z něhož vyplývá, že mu byla kromě ostatních pohybů na účet vložena v hotovosti částka 38.000 Kč a bezhotovostně zaslána částka 10.503 Kč označená jako „Ekocentrum mzda duben 2019“. Dále doložil exekuční příkaz proti povinnému Ministerstvu zdravotnictví ve prospěch oprávněného Cannabis is The Cure, z.s. na částku 5.943 Kč.

[16] Městský soud v odůvodnění napadeného usnesení částečně pochybil, pokud poukázal také na skutečnost, že ve prospěch stěžovatele byla v exekučním řízení vymožena částka 5.943 Kč na povinném Ministerstvu zdravotnictví. Tato částka byla dle doloženého exekučního příkazu vymáhána nikoliv ve prospěch stěžovatele, ale ve prospěch spolku Cannabis is The Cure, z.s. Je proto otázkou, proč vůbec stěžovatel danou listinu městskému soudu předkládal a jak souvisí s řízením, které u městského soudu probíhá.

[17] Toto dílčí pochybení však nemá vliv na správnost závěru městského soudu, že stěžovateli nelze ustanovit zástupce, neboť neprokázal, že splňuje podmínky pro osvobození od soudních poplatků. Stěžovatel zejména v řízení před městským soudem neobjasnil v úplnosti svou majetkovou situaci. Údaje uvedené ve formuláři prohlášení byly kusé a stěžovatel ani přes výzvu městského soudu žádným způsobem nedoložil výši nákladů na životní potřeby své a svého syna (o něhož pečuje), ani z jakých prostředků tyto náklady hradí. Z těchto důvodů také městský soud zamítl žádost stěžovatele o osvobození od soudního poplatku za žalobu. Své majetkové a výdělkové poměry stěžovatel úplně a věrohodně nedoložil ani následně. Právě naopak, z doloženého výpisu z bankovního účtu vyplývá, že stěžovatel má další příjmy, které ve formuláři prohlášení ani později městskému soudu nesdělil, a neobjasnil ani jejich zdroj. Závěr městského soudu, že doložené údaje nepředstavují dostatečný podklad pro posouzení majetkové situace stěžovatele, je tudíž odpovídající a má oporu v obsahu soudního spisu.

IV. Závěr a náklady řízení

[18] Výrok II. napadeného usnesení proto není nezákonný z důvodů namítaných v kasační stížnosti. Proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost v této části jako nedůvodnou zamítl podle § 110 odst. 1 s. ř. s.

[19] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta; dále též o § 60 odst. 1 větu první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Kasační stížnost byla zčásti odmítnuta. V části, v níž byla věcně projednána, stěžovatel neměl úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované žádné náklady v souvislosti s tímto řízením nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. prosince 2019

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu